

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Vår referens/dnr: 2023-145

Omar Harrami, Enheten för försörjningsberedskap (KC-FÖ)

Er referens/dnr:  
MSB 2022-07200

2023-11-01

## Remissvar: Förslag till nya föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter

1. Föreningen Svenskt Näringsliv har givits möjlighet att lämna synpunkter på Förslag till nya föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter (MSB 2022-07200).
2. Svenskt Näringsliv är en organisation som har 60 000 medlemsföretag från alla typer av branscher. Det gör att Svenskt Näringsliv inte företräder en enskild branschs syn på de aktuella frågorna utan har ett brett näringslivsperspektiv. Svenskt Näringsliv anser att det kommande systemet för granskning av utländska direktinvesteringar måste skapa förutsättningar för att anmälningsprocessen hanteras mycket skyndsamt och att förfarandet förenklas för den enskilde investeraren och berört företag. Systemets framgång kommer bygga på ansvariga myndigheters förmåga att snabbt och utan dröjsmål godkänna oproblematiske investeringar. Svenskt Näringsliv förordar således att omfattningen av föreslagna verksamheter kraftigt begränsas. Om en sådan begränsning inte kommer till stånd inför lagens ikraftträdande ser Svenskt Näringsliv det som nödvändigt att MSB påbörjar en ny sektoriell bedömning för att kunna revidera föreskrifterna så snart som möjligt.
3. Svenskt Näringsliv delar regeringens bedömning att det behövs ett regelverk som skapar förutsättningar för att förhindra utländska investerares strategiska förvärv av företag vars verksamhet, information eller teknik har betydelse för Sveriges säkerhet. Den säkerhetspolitiska situation som Sverige befinner sig i ställer ett högt anspråk på alla systemets aktörer här och nu, om detta råder inget tvivel. Motsvarande reglering finns eller är på väg att också introduceras i princip alla EU:s medlemsstater. I remissvar på SOU 2021:87 Granskning av utländska direktinvesteringar anförde Svenskt Näringsliv att granskningssystemet bara bör ta sikte på de skadliga investeringarna och inte vara mer ingripande än vad som behövs för att skydda svenska säkerhetsintressen. Denna

invändning föreligger fortsatt och innebär för det föreliggande förslaget till samhällsviktiga verksamheter att dess omfattning bör reduceras betydligt.

4. Lagen i sin helhet saknar fortsatt tydliga tröskelvärden. Det vill säga även mycket små uppköp omfattas. Det i kombination med att förändringar i ägarandelar i vissa intervaller också är anmälningspliktiga bidrar till att ett stort antal helt oproblematiska förvärv måste anmälas. Det omfattar en anmälningsskyldighet för alla investeringar som faller inom berörda verksamhetsområden oavsett investerarens nationalitet. Det vill säga även svenskar eller investerare från andra EU-länder kommer behöva anmäla förvärv.

5. Den angivna definitionen av samhällsviktig verksamhet är verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Vad avser de förslag som nu läggs fram till nya föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter är definitionen” endast investeringar i sådan samhällsviktig verksamhet som kan utgöra en risk för Sverige säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige”. Denna begränsning, liksom att även ett tröskelvärde är satt, är bra och relevant för att minska antalet investeringar som behöver anmälas men fortsatt måste det beaktas att kategorin ”samhällsviktig verksamhet” endast utgör en av flera kategorier. Tröskeln borde dock utan att ge avkall på lagens intention kunna höjas och definitionen borde för tydlighetens skull ha tillägget” genom ett utländskt ägarskap” och innehålla ett väsentlighetsrekvisit.

6. Svenskt Näringsliv delar bedömningen att oacceptabla säkerhetsrisker ska hindras och att det kan komma att innebära att intresset av ett öppet investeringsklimat i vissa konkreta fall måste stå tillbaka till förmån för intresset av att skydda vissa verksamheter. I konsekvensutredningen (MSB 2022-07200) framgår det emellertid att ca 102 637 företag kan komma att omfattas av föreskrifterna. Detta är fortsatt en ansevärd mängd företag varför anmälningsplikten fortsatt kommer inkludera ett stort antal oproblematiska investeringar, med betydande administrativa kostnader för företag och granskande myndighet utan egentligt mervärde. Risken är också påtaglig för att detta skulle kunna ha en negativ inverkan på investeringar i svenska verksamheter. I konsekvensanalysen framgår det också att det inte går att göra en mer detaljerad analys av kostnaderna för berörda företag.

7. Utifrån den angivna definitionen av samhällsviktig verksamhet bör det rimligen gå att utesluta flera kategorier där antingen utländskt ägande inte utgör en väsentlig risk eller att en sådan risk inte kan hanteras med andra medel som säkerhetsskyddsavtal eller expropriation, (tex. läxhjälp, läromedel etc.). Vidare omfattar listan ett stort antal verksamheter som sker på konkurrensutsatta marknader där risken är helt beroende av om investeringen leder till marknadsdom. Därför bör verksamheter som påverkar en mindre del av marknaden undantas genom en marknadsandelsgrens.

Johan Sjöberg  
Ansvarig säkerhets- och försvarspolicy